

R U Connected ?????

<https://www.youtube.com/watch?v=TNLgfq7nROI>

?????

Prednáška # 5

Fuzzy Systémy – základy

Motivačné video

<https://www.youtube.com/watch?v=P8wY6mi1vV8>

Štruktúra prednášky

- Fuzzy množina
- Fuzzy Logika
- Inferencia
- Fuzzy pravidlo ako forma znalostí (aproximátor funkcie)
- Fuzzy inferenčný systém
- Adaptívny Fuzzy Inferenčný systém
- Aplikačný potenciál Fuzzy Systémov—kedy ich použiť

Ostrá množina versus fuzzy množina?

- Ostrá – crisp – jasne definovaná
- neostrá – fuzzy – neostre definovaná
- ako na to ??? Riešenie – viachodnotová logika

Riešenie ponúkajú FUZZY MNOŽINY SYSTÉMY prof. Lotfi Zadeh

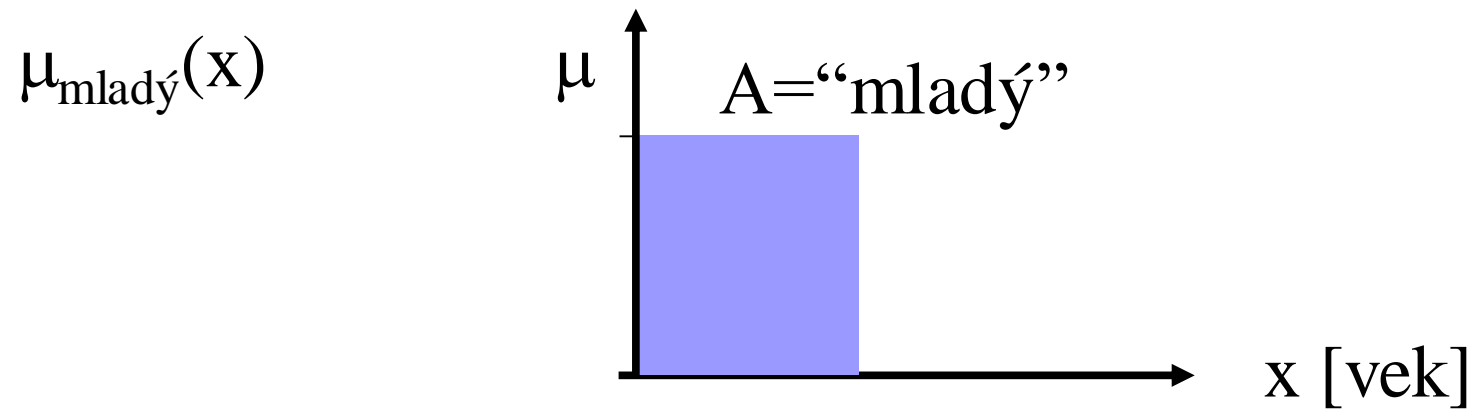
Klasická množina

- $A = \{a_1, a_2, a_3, \dots, a_n\}$
- Jasne definované prvky
- Vždy prvok patrí do množiny
- Klasika....

Množiny a fuzzy množiny

$$\text{mladý} = \{ x \in P \mid \text{vek}(x) \leq 20 \}$$

$$\text{Zavislost'} : \mu_{\text{mladý}}(x) = \begin{cases} 1 : \text{vek}(x) \leq 20 \\ 0 : \text{vek}(x) > 20 \end{cases}$$

Správnosť zápisu funkcie

$\mu_{\text{mladý}}(x)$

~~$\mu(x)$~~

Definičný interval funkcie

$$\mu_{\text{mladý}}(\mathbf{x}) \in \langle 0, 1 \rangle$$

Any tvar ☺

Hlavné charakteristiky Fuzzy množiny (FM)

- Výška FM
- Normalita versus SubNormalita FM
- Support FM
- Core FM
- α Rez FM
- Modalita FM
- Cardinalita FM
- Normalizácia FM

Výška FM

FM A má supremum (výšku) Z teda

$$Z = \sup_{X} A(x) \quad \rightarrow \quad Z = \text{Sup}_{X} A(x)$$

Normalita – subnormalita FM

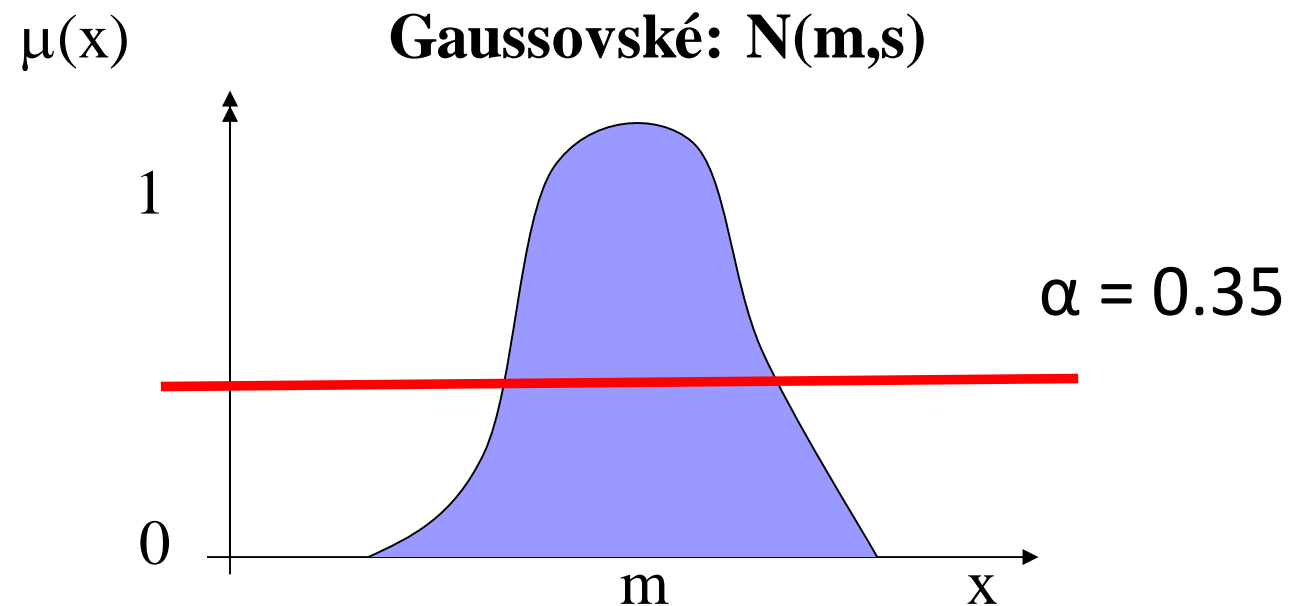
FM A je normálna ak

Existuje taký prvok FM A x – kde platí že $\mu_A(x) = 1$

Teda - $\text{Sup } A = 1$

ak neexistuje – tak FM je Sub-normálna Teda - $\text{Sup } A \neq 1$

α – úroveň fuzzy množiny

Fuzzy množiny

- $A = \{a_1, a_2, a_3, \dots, a_n\}$

- $A = \{[a_1, \mu_A(a_1)], [a_2, \mu_A(a_2)], \dots, [a_n, \mu_A(a_n)]\}$

Názov množiny : Lingvistické premené

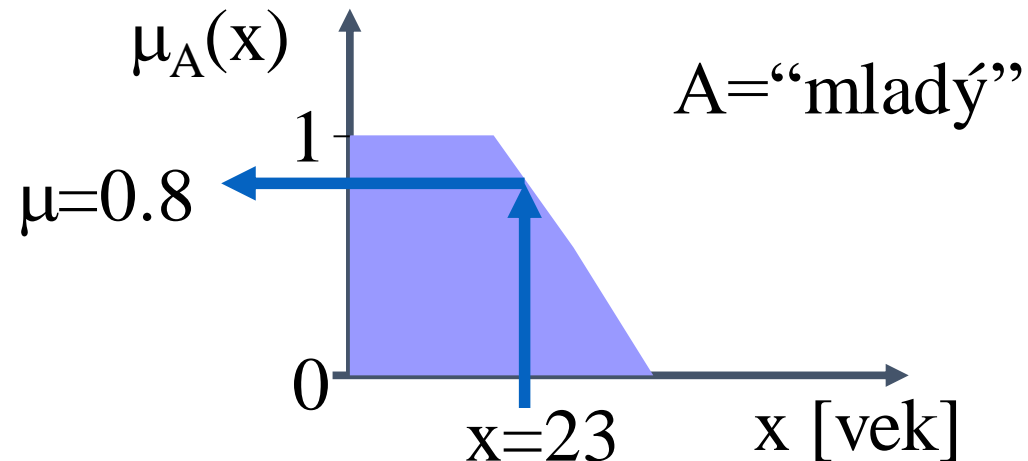
Mladý, Stredný-Vek, Starý .... Etc. - nazývame univerzum - príznaky

Fuzzy množina

Definícia :

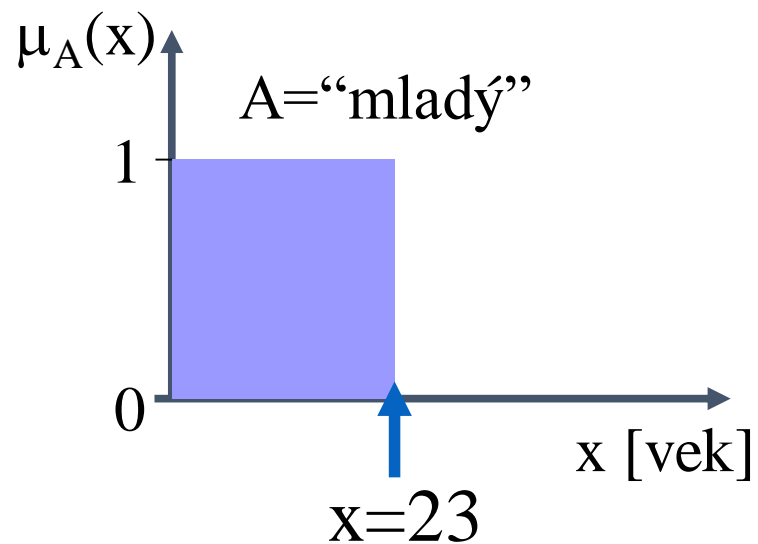
Fuzzy množina $A = \{(x, \mu_A(x)) : x \in X, \mu_A(x) \in \langle 0,1 \rangle\}$

- (univerzum) $X : 0 < x < 100$
- funkcia prislusnosti $\mu_A : X \in \langle 0,1 \rangle$

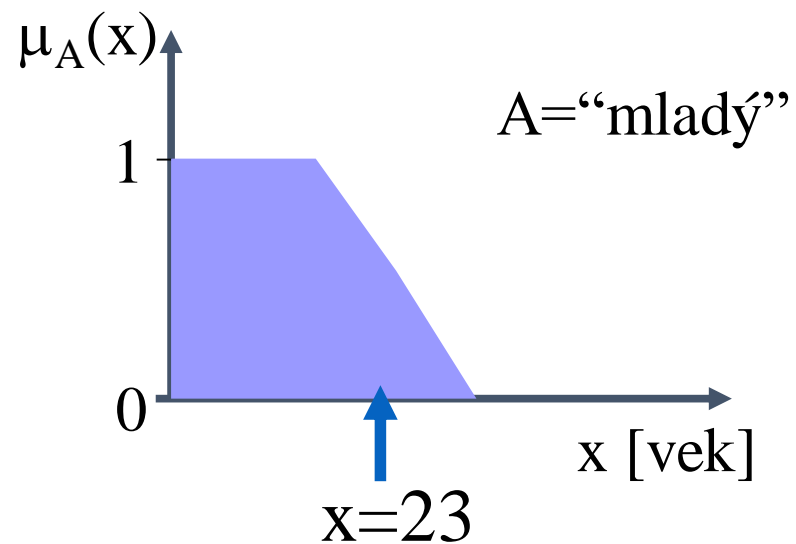

Porovnanie

$$\mu(x) \in \{0,1\}$$

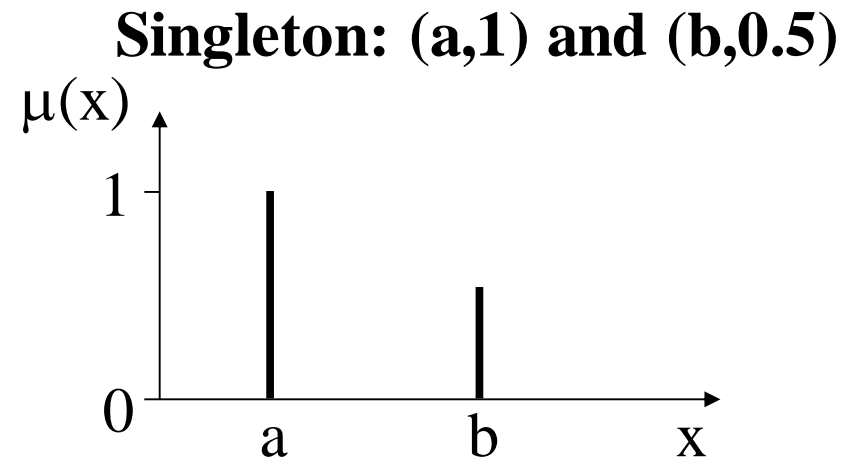
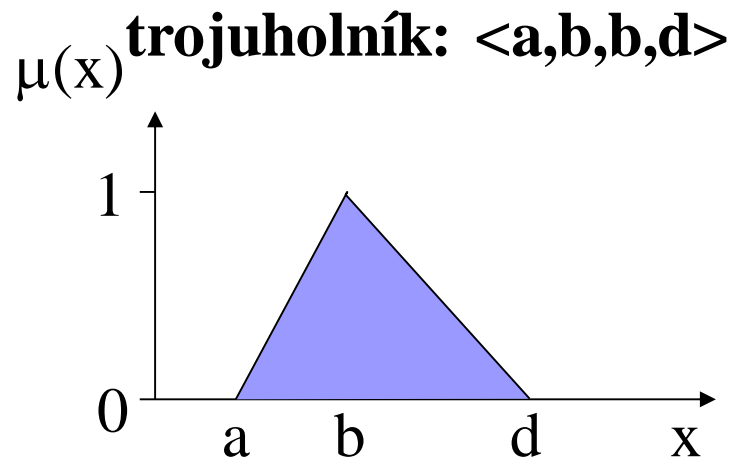
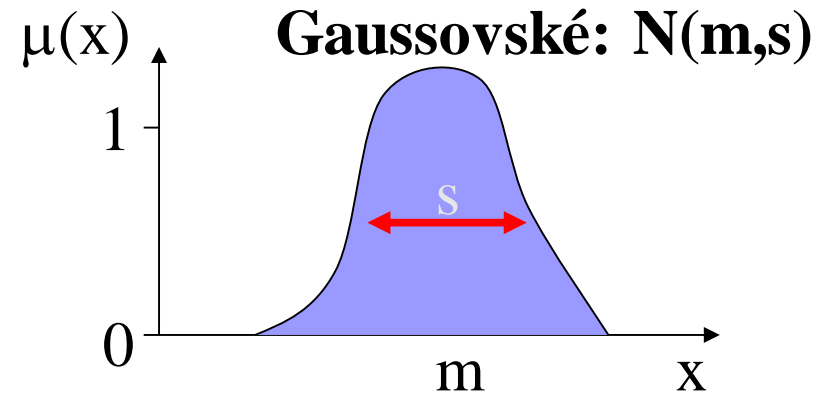
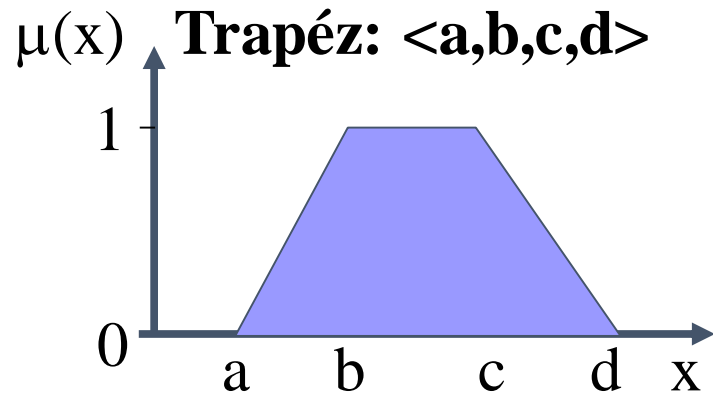

$$\mu(x) \in \langle 0,1 \rangle$$

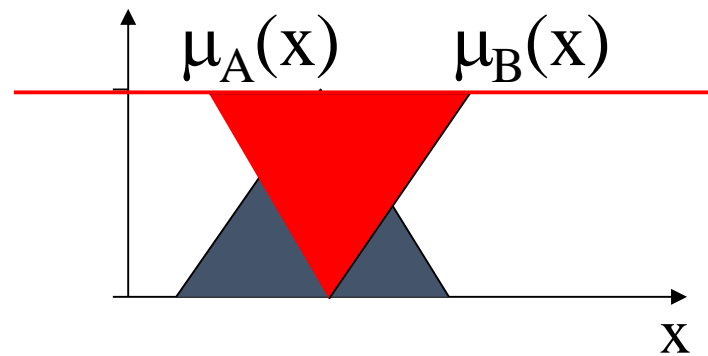
Tvary funkcii príslušností

Operácie s fuzzy množinami

- Doplnok :

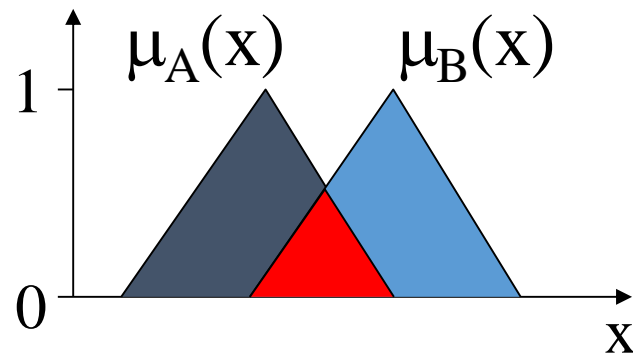
$$\mu_{A-}(x) = 1 - \mu_A(x)$$

Operácie s fuzzy množinami

- prienik: T Norma pre Fuzzy Množiny

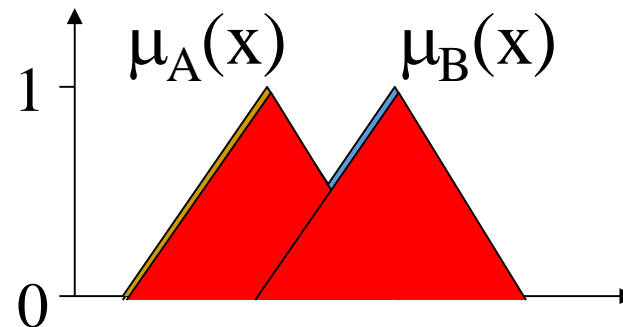
$$\mu_{A \wedge B}(x) = \min\{\mu_A(x), \mu_B(x)\}$$

Operácie s fuzzy množinami

- zjednotenie: T CO-Norma pre Fuzzy Množiny

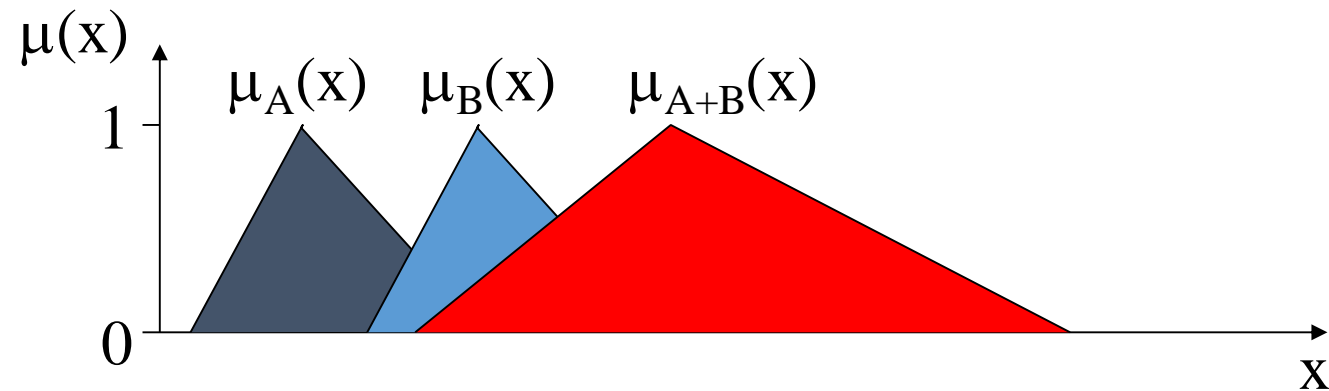
$$\mu_{A \vee B}(x) = \max\{\mu_A(x), \mu_B(x)\}$$

Fuzzy čísla

- Ščítanie :

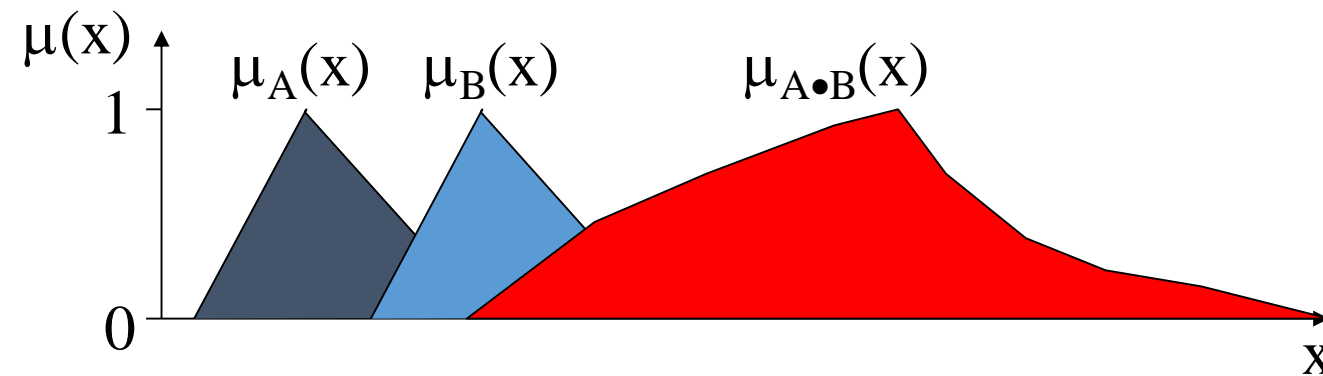
$$\mu_{A+B}(x) = \max\{\mu_A(y), \mu_B(z) \mid x=y+z\}$$

Fuzzy čísla

- nasobenie:

$$\mu_{A \bullet B}(x) = \max \{ \mu_A(y), \mu_B(z) \mid x = y \bullet z \}$$

QUESTION :

“Čo je to hromada piesku ???

What is Fuzzy Logic ?– Opakovanie

https://www.youtube.com/watch?v=rIn_kZbYaWc

Na čo prof. Zadeh – Vymyslel Fuzzy množiny

- Search Engine

<https://duckduckgo.com/>

- Fuzzy Systemy na Riadenie – Fuzzy Regulátory ...

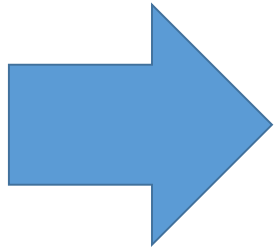
Fuzzy Regulátor (Inferenčných systémov)

Sledovanie človeka ako systém

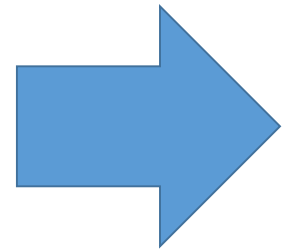

Človek ako Funkcia (vstupy a výstupy)

IN

OUT

Intelligentné rozhodovanie

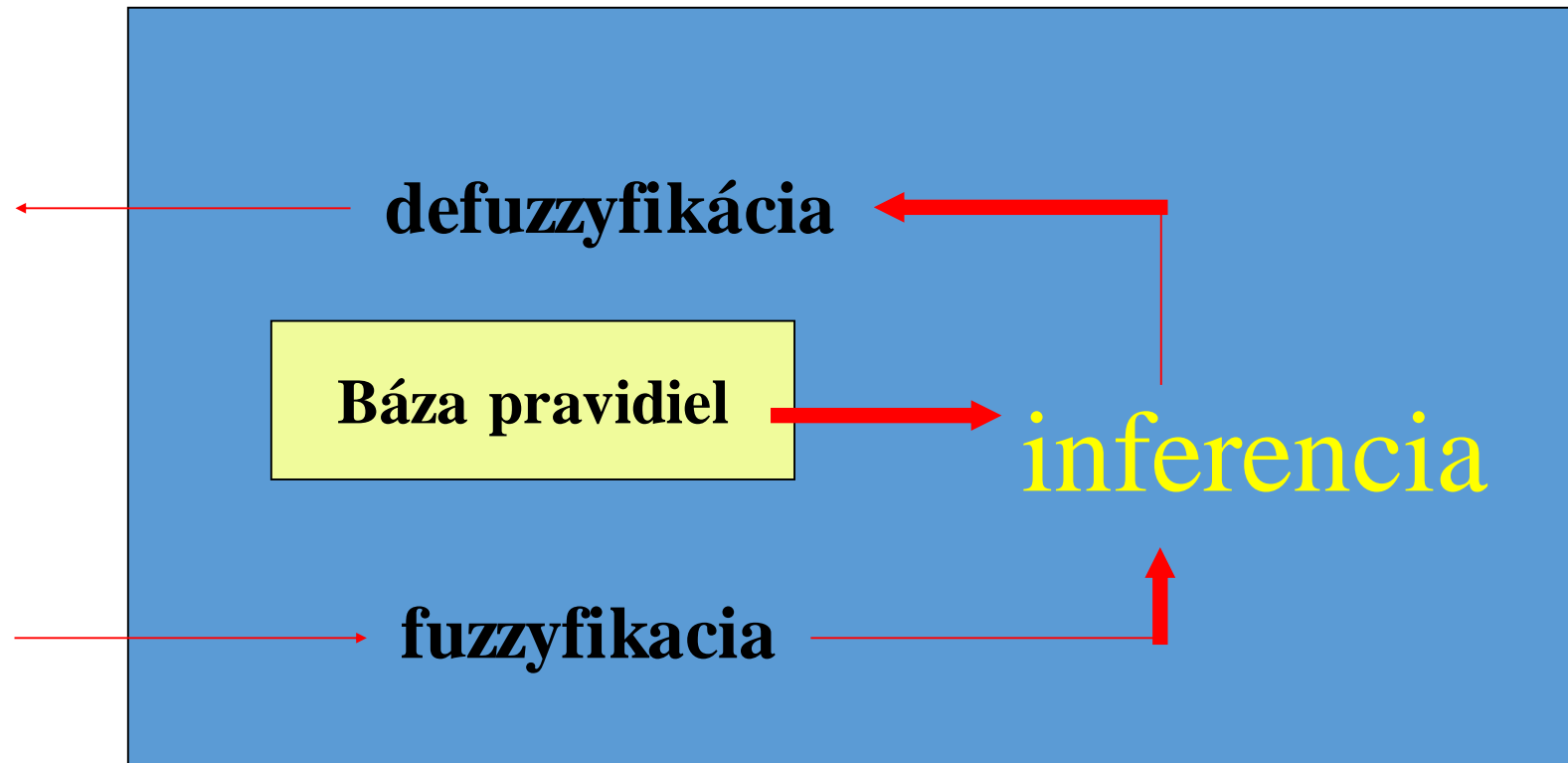
**SISO(Single In Single Out), SIMO(Single In Multiple Out),
MIMO(Multiple In Multiple Out); MIMO=MISO1+MISO2**

Fuzzy systém

Out – reálne
číslo Z

In - reálne
číslo (X, Y)

Čo je to Báza pravidiel ?

IF X je LPX1 AND Y je LPY1 AND .... Q je LPQ1

Potom

Z je LPZ 1

IF X je LPX2 AND Y je LPY2 AND .... Q je LPQ2

Potom

Z je LPZ 2

IF X je LPX3 AND Y je LPY3 AND .... Q je LPQ3

Potom

Z je LPZ 3

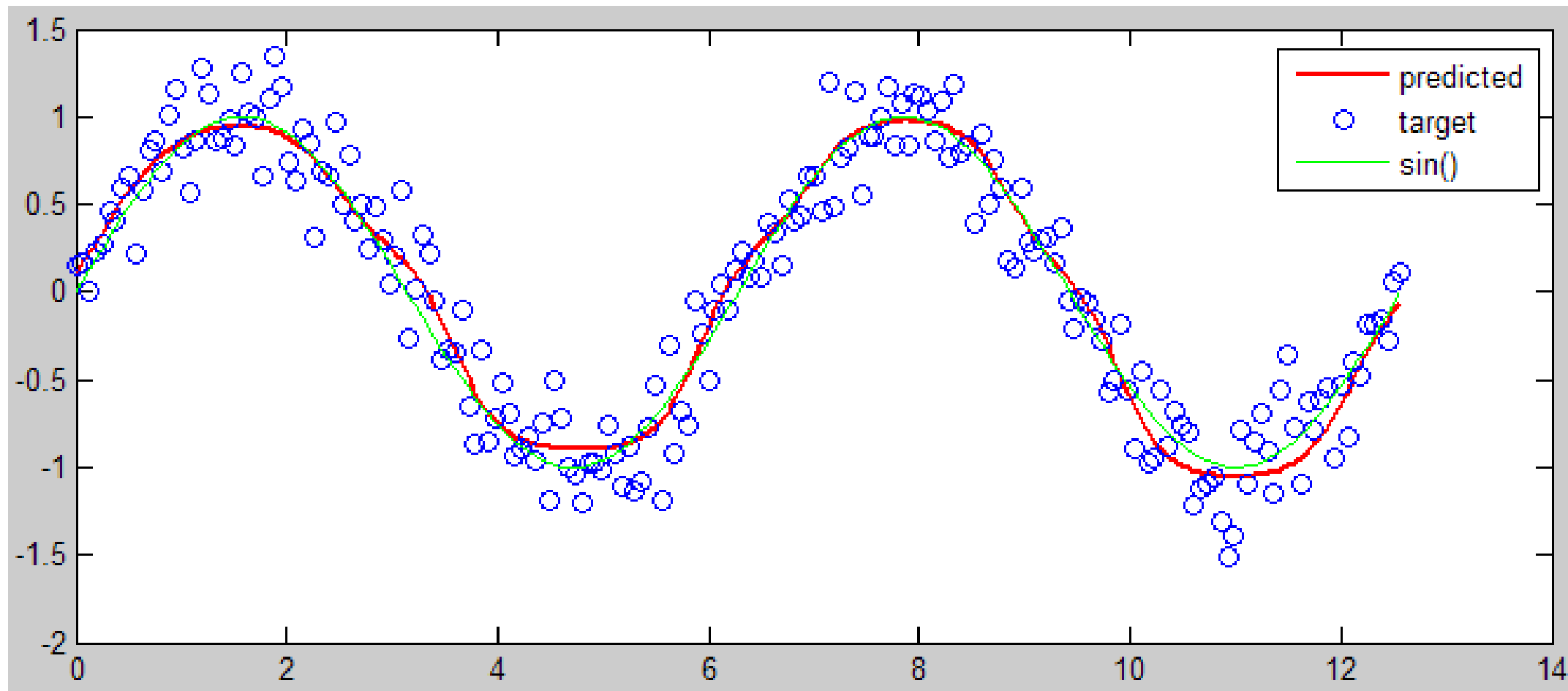
.....

IF X je LPXn AND Y je LPYn AND .... Q je LPQn

Potom

Z je LPZ n

Čo Vlastne robíme Fuzzy Systémom ??????

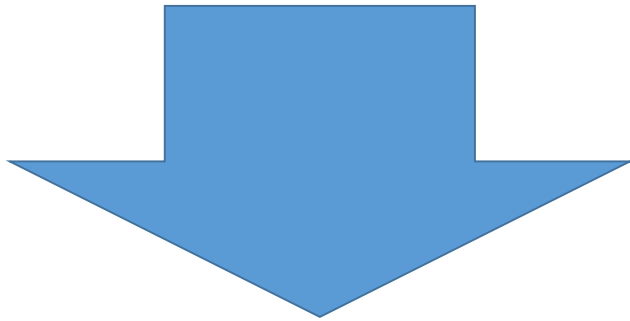
Ako vzniká Báza pravidiel ????

Čo je to Inferencia (odvodzovanie) ???

Inferencia – v pravidlových systémoch môže hľadať príspevok jednotlivých pravidiel k výpočtu výsledku ku konkrétnemu vstupu

Fuzzy Inferenčné systémy

Základné kroky tvorby fuzzy systému

1. Fuzzyfikacia vstupu
2. Grafická reprezentácia
3. Báza znalostí IF-THEN musí existovať a musí byť navrhnutá expertom
4. Výpočet sily každého pravidla
5. Agregácia – výstupy (rozne prístupy)
6. Defuzzyfikácie - (rozne prístupy)

Príklad fuzzy systému

Navrhnime fuzzy regulator teploty – pre vykurovanie

1. vstup

temp – aktuálna teplota = {nizka, stredná, vysoká}

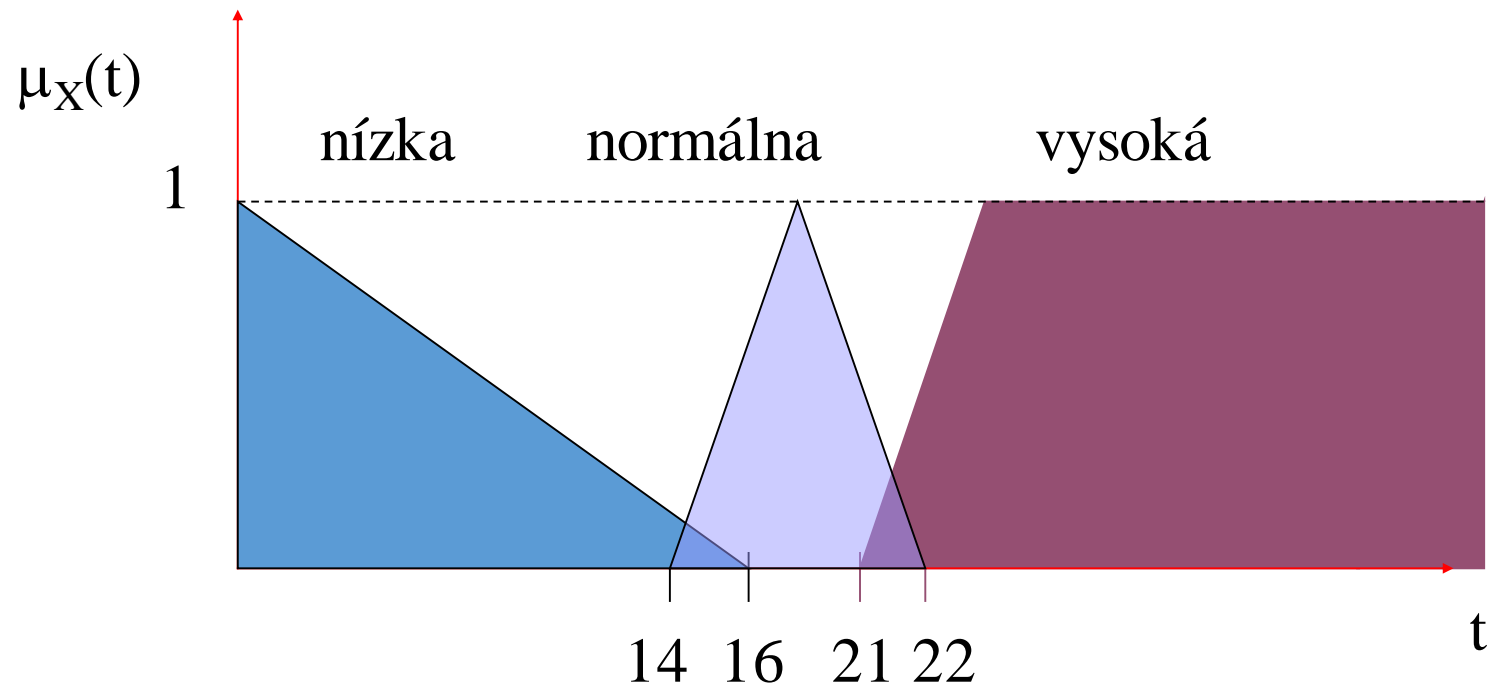
Δ temp – rozdiel aktuálnej a cieľovej teploty = {malý , stredný , veľký}

2. Výstup t – čas = {vypnutie, krátko, stredne dlho, dlho}

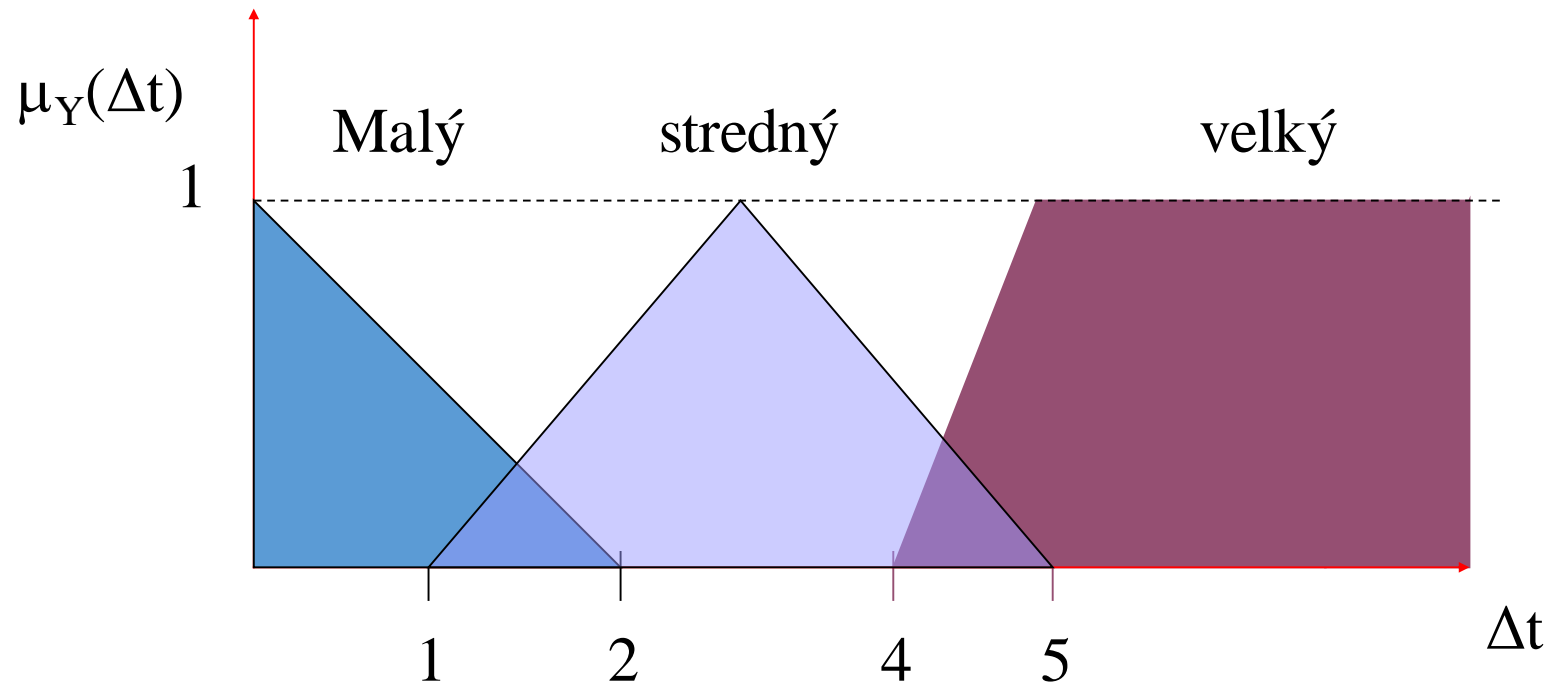
Manuálna fuzzyfikácia - Vstup 1

2.1. Aktuálna teplota

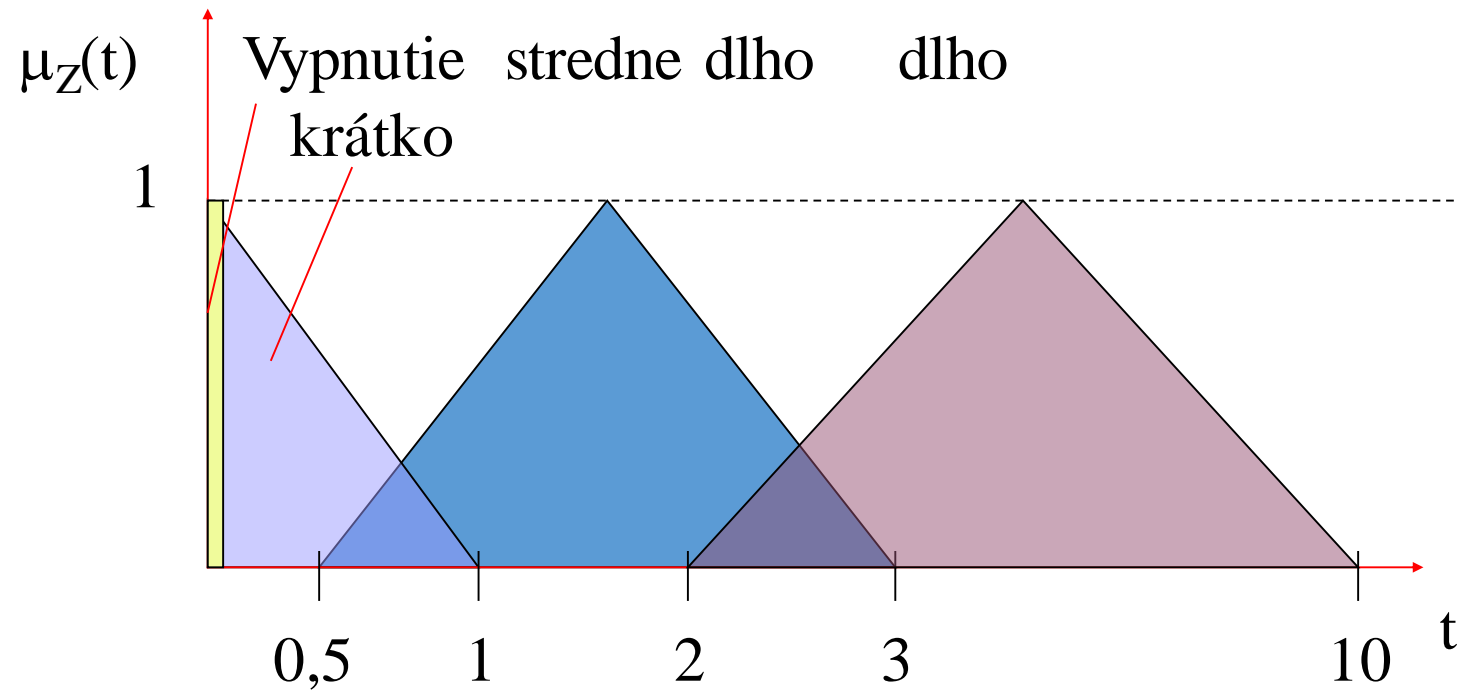
Manuálna fuzzyfikácia - Vstup 2

rozdiel aktuálnej a cieľovej teploty

Manuálna fuzzyfikácia - Výstup

2.3. signál pre vykurovacie teleso

Manuálny (expertný) návrh pravidiel

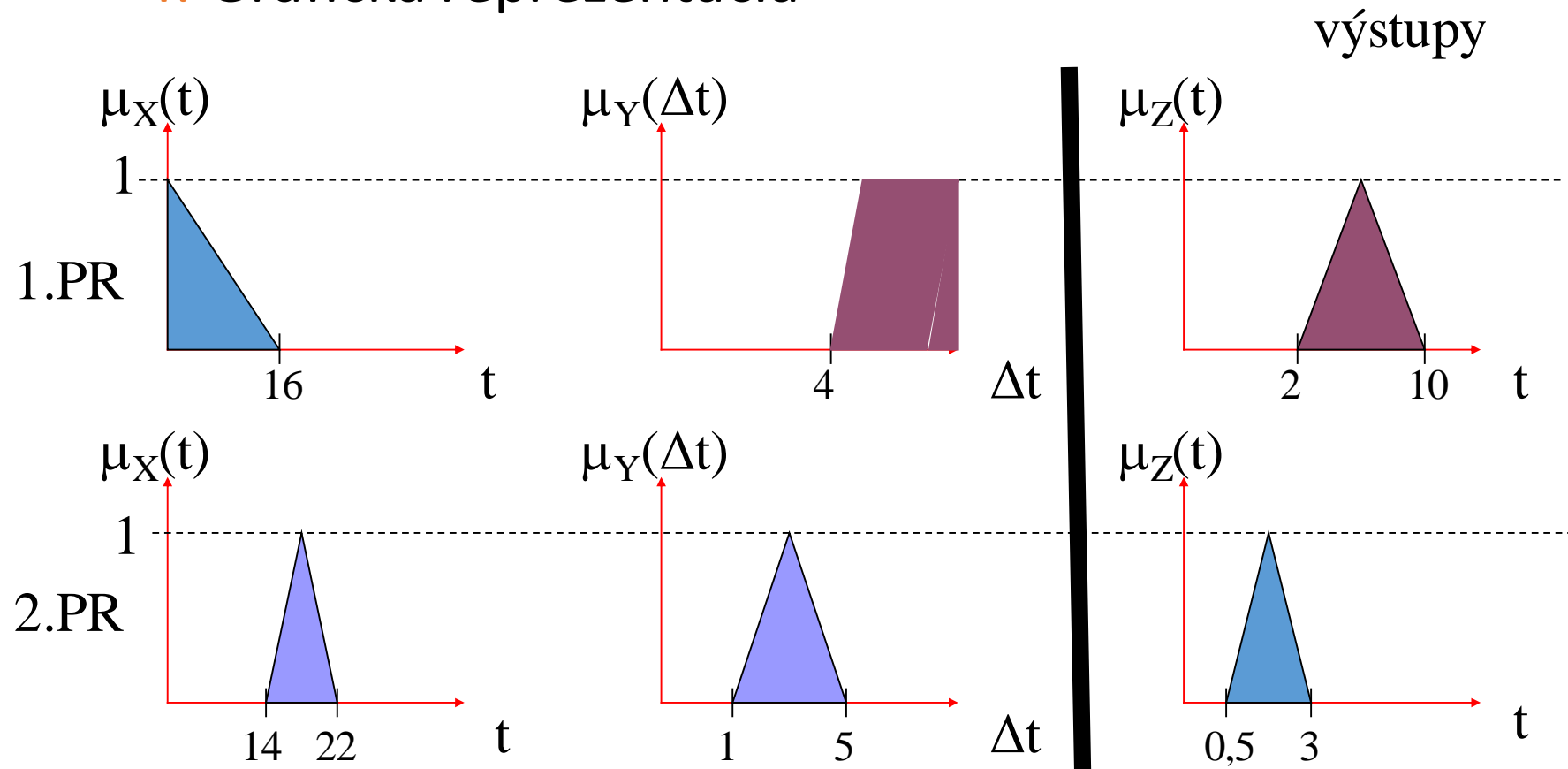
3. IF-THEN pravidlá :

1. IF X=nízka AND Y=velký
THEN Z=dlho
2. IF X=stredná AND Y=stredná
THEN Z=stredne dlho

Viac IF-Then pravidiel

Grafická reprezentácia pravidiel

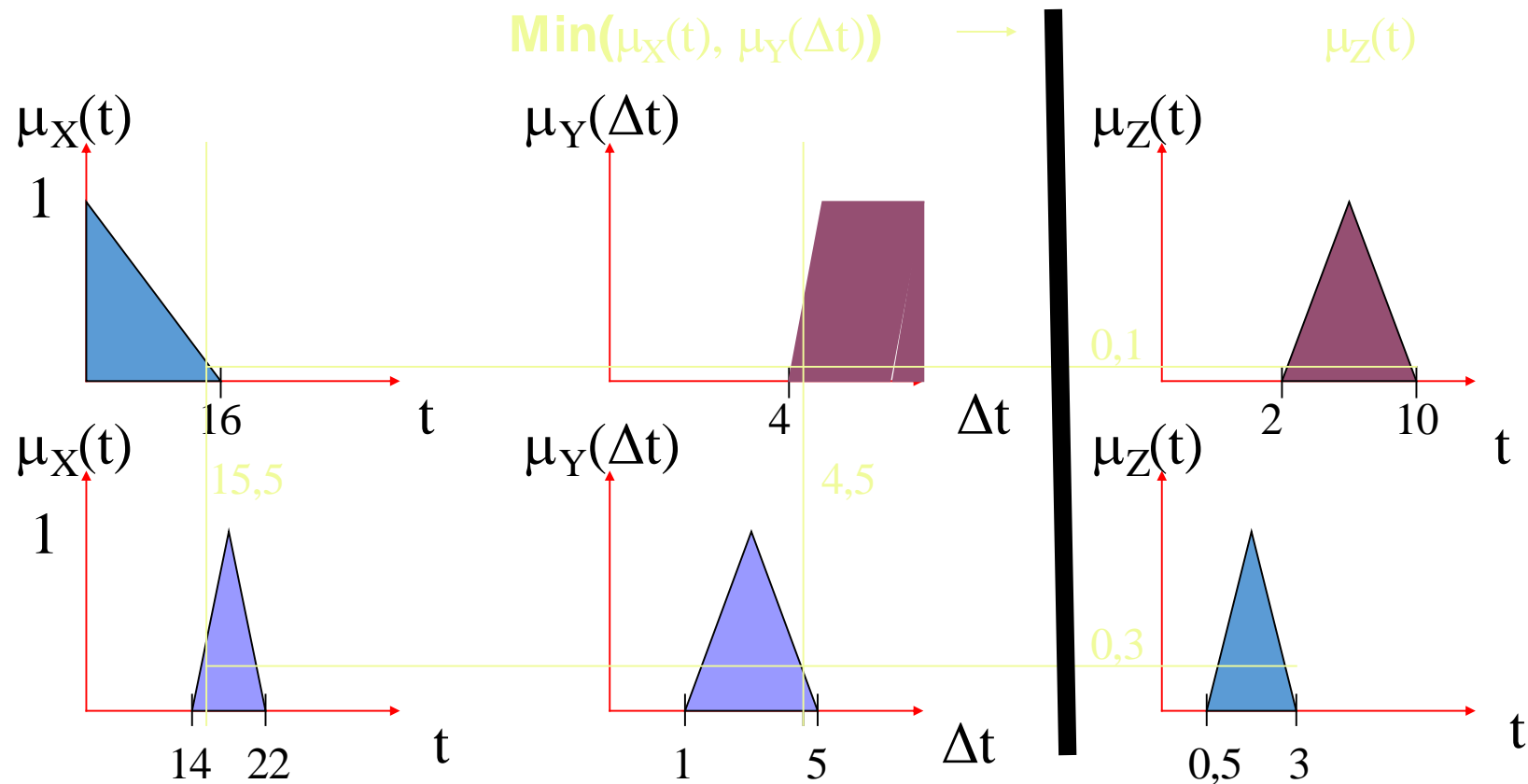
4. Grafická reprezentácia

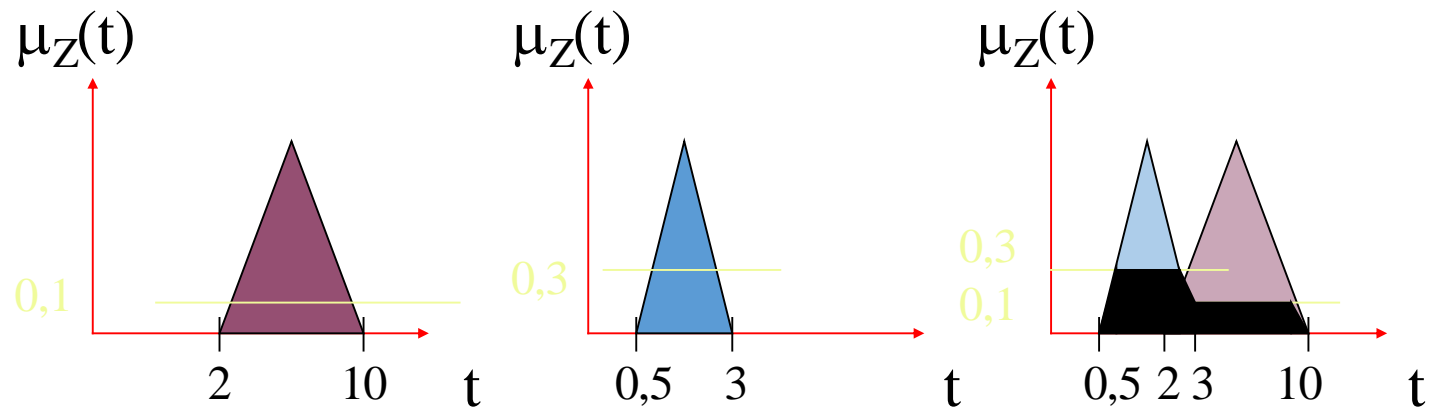
Grafická reprezentácia – prvá situácia

5a. Aktuálna 15,5C , cieľová 20 ($x=15,5$ $y=4,5$)

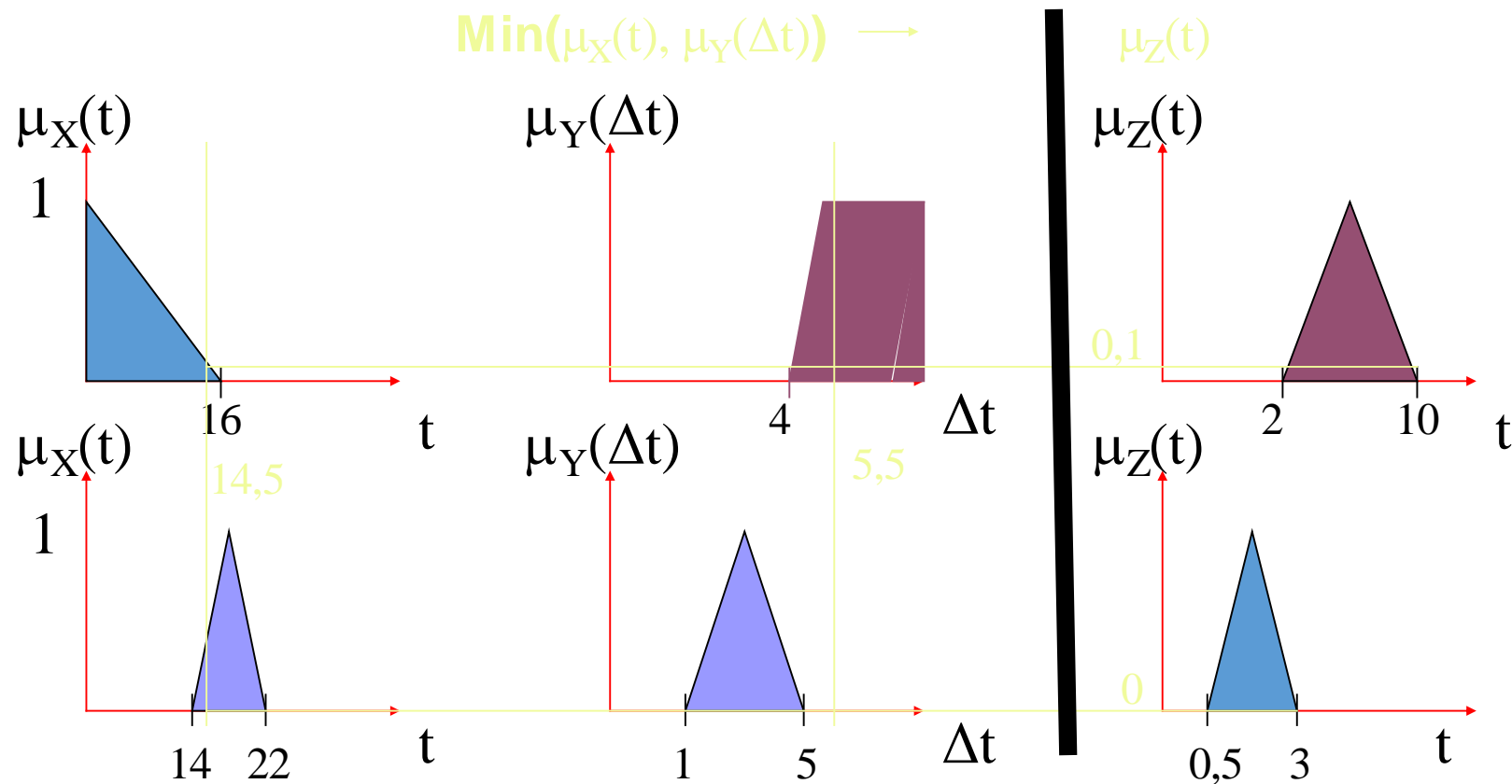
Výstup – vertikálne – Agregácia dole ....

5b. Agregácia – sumacia

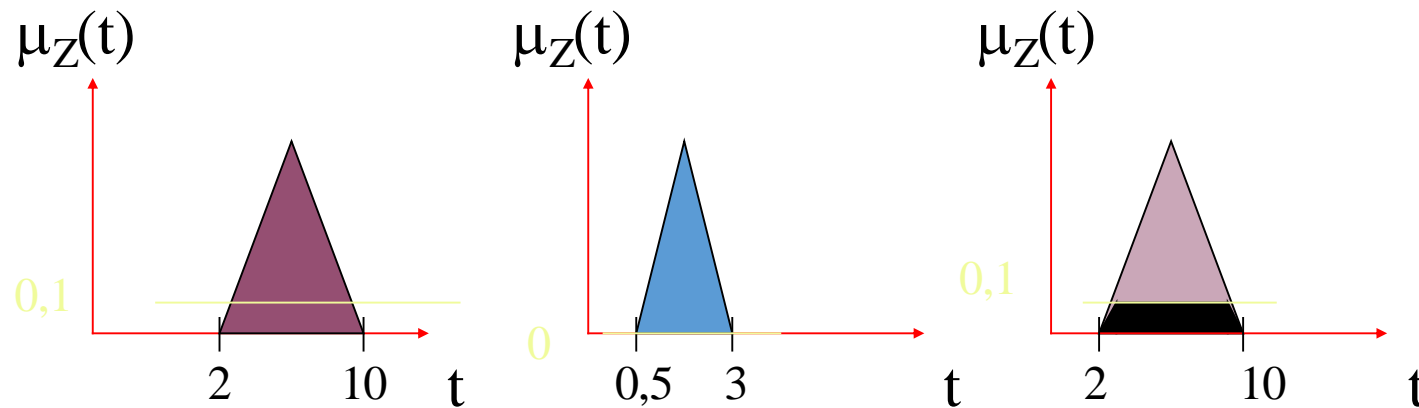
druha situácia

6a. (x=14,5 y=5,5)

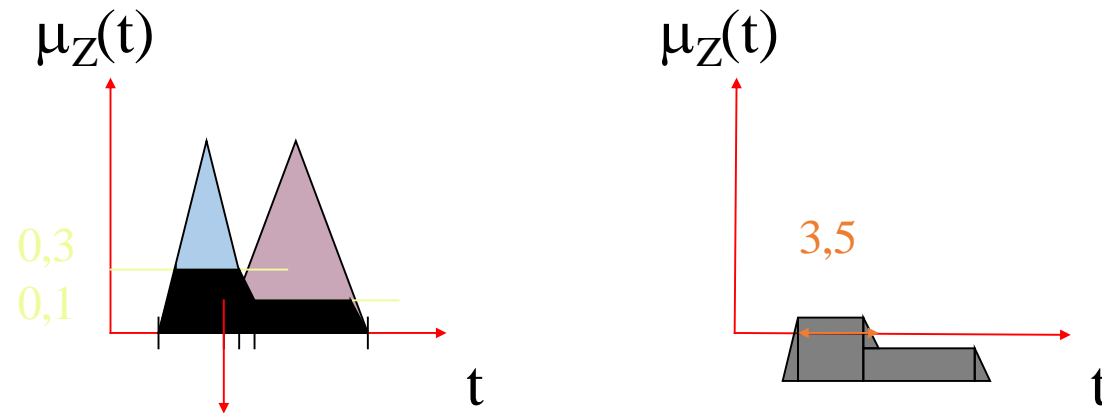
Výstup – vertikálne – Agregácia dole ....

6b. Agregácia – max

Defuzzyfikácia pre prvý prípad – získanie reálnej hodnoty na výstupe.

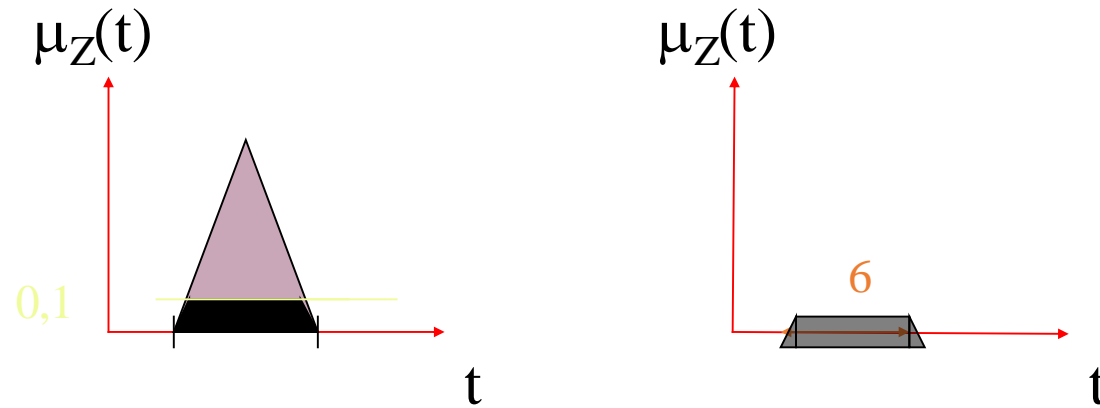
7a. Defuzzyfikácia

Výsledok – bude sa kúriť 3,5 min.

Defuzzyfikácia pre druhý prípad – získanie reálnej hodnoty na výstupe.

7b. Defuzzyfikácia

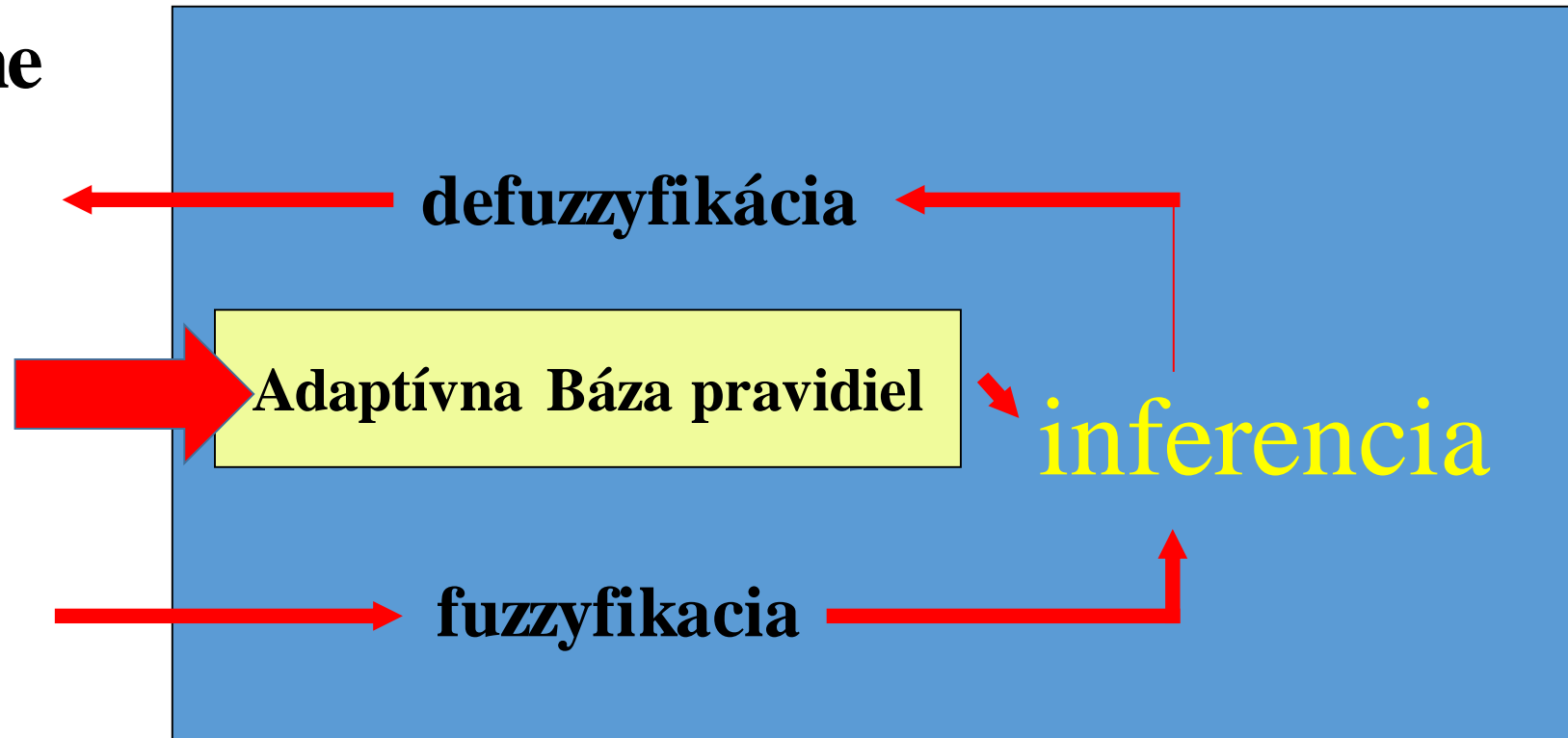
Bude sa kúriť 6 minút

Adaptívny Fuzzy systém

Out – reálne
číslo Z

In - reálne
číslo (X, Y)

Kedy použiť Fuzzy množiny ???

- Ak chceme popísať slovami neurčité situácie, hodnoty, javy
- Ak chceme Slovné výrazy matematicky formulovať

Aký je vzťah medzi pravdepodobnosťou javu a fuzzy množinami ????

- Theory of probability
- Theory of possibility (fuzzy teória)

Kedy použiť Fuzzy Systém ???

**Ak máme experta a ten má
znalosti 😊**

Záver

Možem modifikovať funkcie príslušnosti – pri zachovaní pravidiel

Dostávam funkčný systém v iných podmienkach = napr. iný dom
Inak zateplený a pod.....

Konkrétny produkt ...

<http://www.infra-salave-kurenie.sk/infra-salave-kurenie/eshop/5/0/5/49-Digitalny-termostat-s-Fuzzy-logikou>

QUESTION :

“Čo je to OCULUS , Čo je to
HOLOLENS – Aký je rozdiel medzi
nimi ???

MUST SEE VIDEO ... 😊

<https://www.youtube.com/watch?v=IZviPp7Il2M>

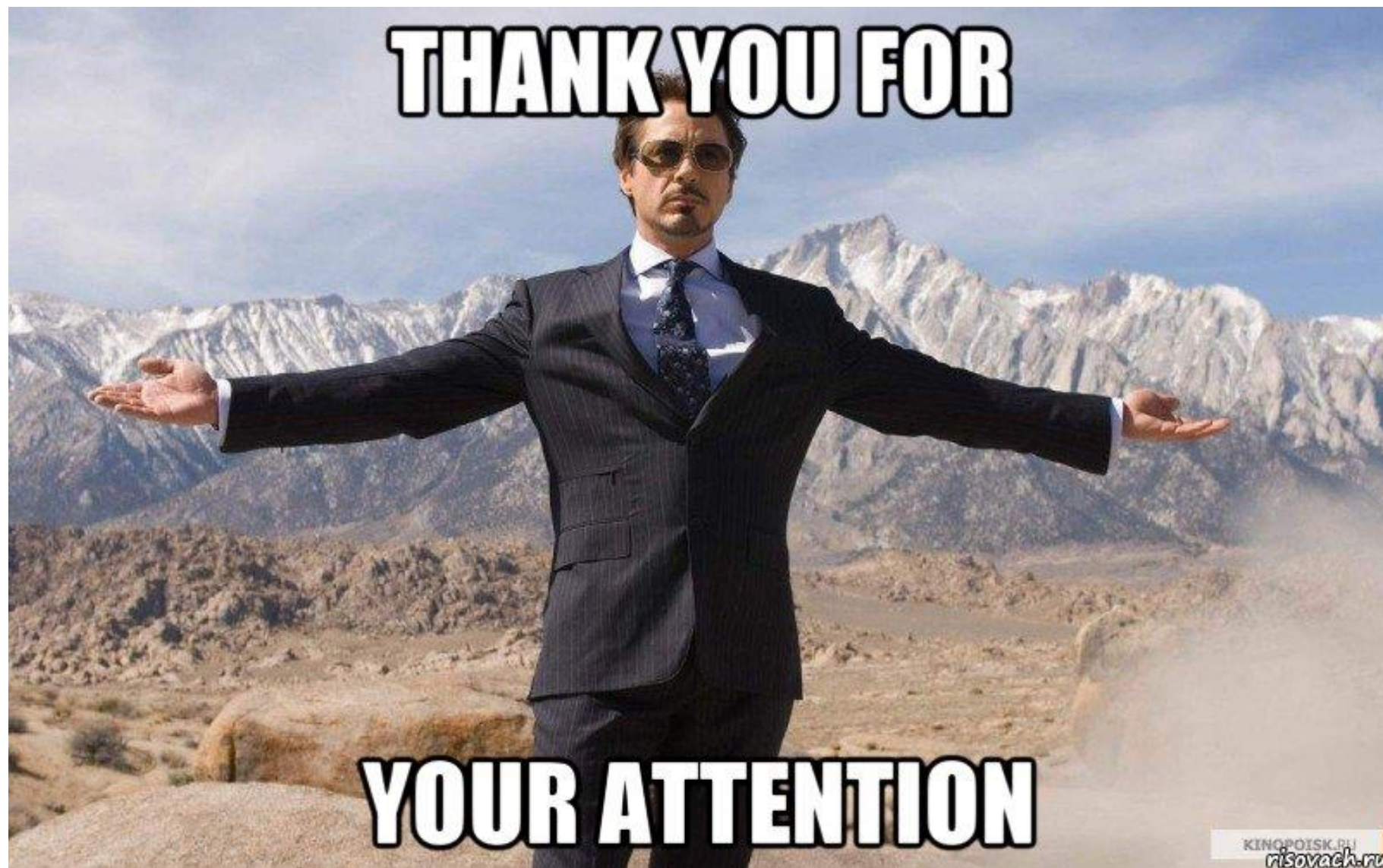
QUESTION :

“Vedeli by sme namodelovať pravidlový
systém predsedu vlády SR – alebo
predsedu hnutia OĽANO ????”

Samoštúdium – pre všeobecný prehľad

<https://www.youtube.com/watch?v=lqsaPvciJOE>

Súťaže :

- **O najlepšie poznámky z prednášok (všetkých) / 350 Euro netto**
- **O najaktívnejšieho študenta na cvičení (jeden zo skupiny) / 100 Euro netto**
- **O najlepšieho programátora** v Cloudovom prostredí – musí najviac certifikátov z **Microsoft Virtual Academy** a byť dobrý / 250 Euro netto
- **O najlepšiu myšlienku** využitia robota NAO (100Euro), Q.bo(100Euro) a **RoboKind** (100Euro) – spojenú s pilotnou prezentáciou
- **Súťaž kandidáta(ov)** na Erasmus v Scuola Superiore Sant Anna v Pise Taliansku ...

Podmienka : - minimalne 75 kvalifikačných bodov a 50 bonusových bodov

Cvičenia ---- výzva na bonusové body ...

